

Der er store forskelle på dine ventetider til udredning og behandling, alt efter hvilken region du bor i

Nedenstående analyse viser, at det danske sundhedsvæsen har svært ved at følge med efter corona-krisen og sygeplejerskestrejken, og at de generelle udfordringer med mangel på arbejdskraft er begyndt at bide sig fast i sundhedsvæsenet – og nogle regioner har det markant sværere end andre. I Region Syddanmark oplever én ud af tre patienter, at deres udredningsret ikke bliver overholdt. På landsplan er det én ud af fire patienter. Det er især manglende kapacitet ude i regionerne, der er årsag til forsinket udredning.

Konsekvensen af forsinket udredning er bl.a. lange ventetider til både udredning og behandling. Region Syddanmark er mest udfordret med en gennemsnitlig ventetid på 54 dage til behandling. I det seneste år er der ikke nævneværdige forbedringer at spore. Faktum er, at i alle fem regioner er de gennemsnitlige ventetider til både udredning og behandling på hospitaler længere end udrednings- og behandlingsretten på 30 dage.

ANALYSE

I det danske sundhedsvæsen har patienter ret til at blive udredt på et offentligt hospital inden for 30 dage. Efter udredning har patienter igen ret til at blive behandlet inden for 30 dage. I både udrednings- og behandlingsretten gælder det udvidede frie sygehusvalg, hvis patienten ikke kan blive udredt eller behandlet inden for de 30 dage, og der ikke er en faglig årsag til forsinkelsen¹. Det udvidede frie sygehusvalg giver patienten mulighed for at vælge et hospital i en anden region eller et privat hospital, som regionen har et samarbejde med.

FOR ÉN UD AF FIRE PATIENTER BLIVER UDREDNINGSRETEN IKKE OVERHOLDT - I SYDDANMARK ER DET ÉN UD AF TRE

I hele landet oplevede en ud af fire patienter, at udredningsretten ikke blev overholdt i 2. kvartal 2022. I region Syddanmark er det mere end hver tredje patient, imens det i region Hovedstaden kun er 1 ud af 6 patienter, som oplever at vente mere end 30 dage på udredning.

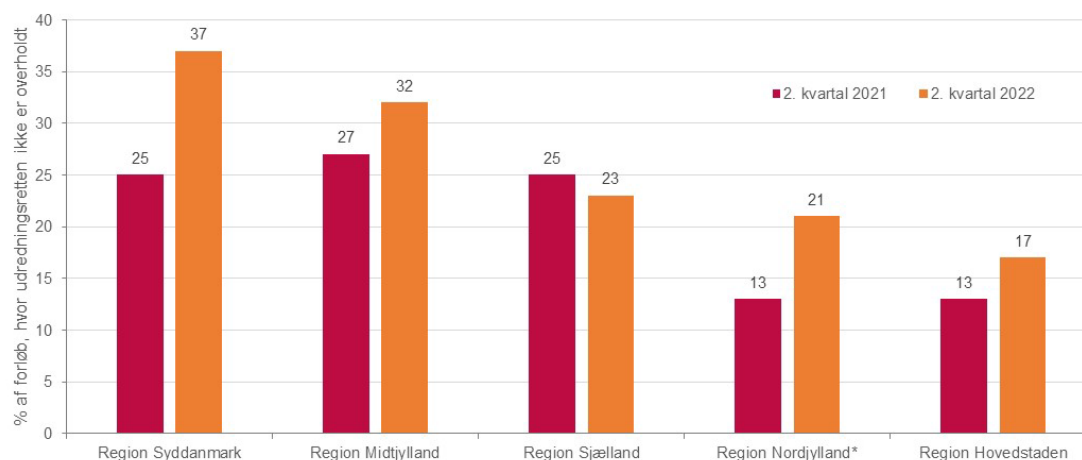
I forhold til 2. kvartal 2021 er der i alle regioner, undtagen region Sjælland, flere patienter, hvis udredningsret ikke overholdes. Sidste år var det hver femte patient, hvis udredningsret ikke blev overholdt. Især i region Syddanmark er der sket en markant stigning fra hver fjerde patient til hver tredje patient. I region Nordjylland er tallet steget fra 13% af patienterne, som ikke blev udredt i tide, til 21 % af patienter - svarende til hver femte patient. Stigning i region Nordjylland skyldes sandsynligvis, at patientdata er flyttet til et nyt EPJ-system.

---

¹ Se faktaboks på sidste side.

For én ud af fire patienter bliver udredningsretten ikke overholdt

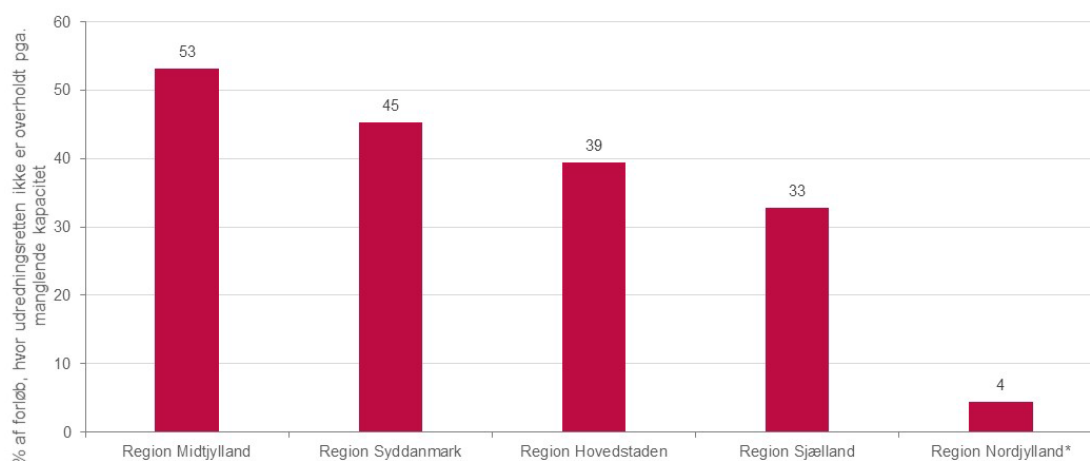

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.
*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.
Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

ISÆR I REGION MIDTJYLLAND KÆMPER DE MED MANGLENDE KAPACITET

Der kan være flere årsager til, at en patient ikke bliver udredt inden for 30 dage. Men én af hovedforklaringerne ser ud til at være manglende kapacitet på de offentlige hospitaler. I Region Midtjylland er manglende kapacitet i mere end halvdelen af tilfældene forklaringen på, hvorfor udredningen ikke nås indenfor 30 dage. I hele landet er det i 4 ud af 10 tilfælde.

Manglende kapacitet er den primære årsag til forsinket udredning, 2. kvartal 2022

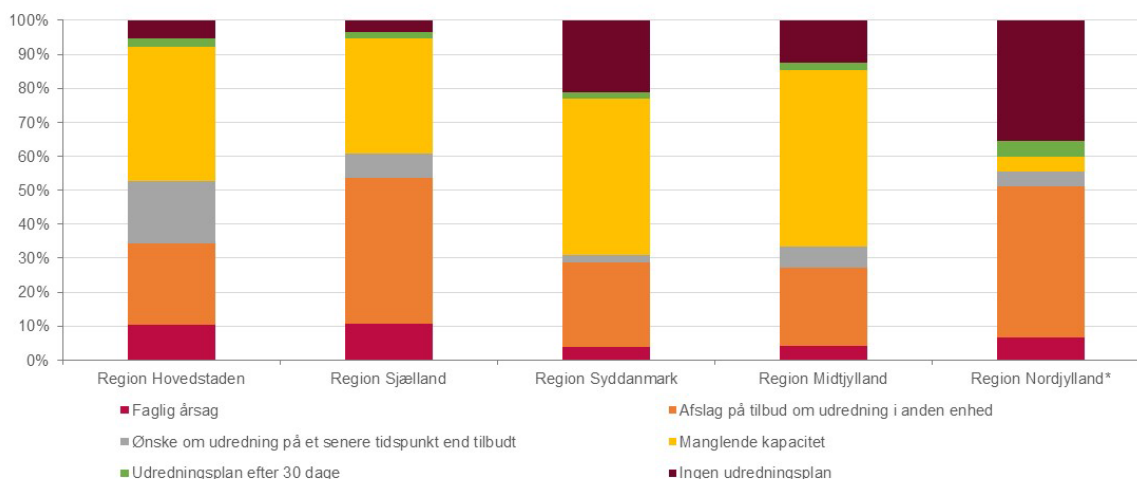

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.
*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.
Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

Udover manglende kapacitet er det i 3 ud af 10 tilfælde patienten, som afslår tilbud om udredning i en anden enhed. Dette kan dække over flere ting f.eks., at patienten finder det vanskeligt at tage imod et tilbud et andet sted i landet.

Arsager til forsinket udredning fordelt på regioner, 2. kvartal 2022

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.

*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.

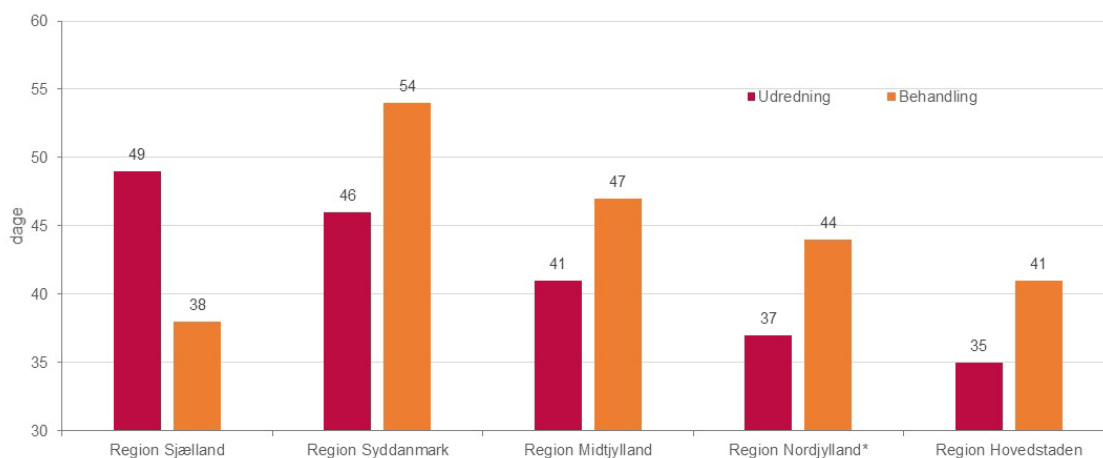
Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

LÆNGST VENTETIDER I REGION SJÆLLAND OG REGION SYDDANMARK

I alle fem regioner er den gennemsnitlige ventetid til både udredning og behandling på hospitaler længere end 30 dage. Ventetiden på udredning er længst i region Sjælland, hvor patienter i gennemsnit ventede 49 dage i 2. kvartal 2022. I region Hovedstaden ventede patienter 35 dage i gennemsnit.

Ventetiden på behandling er længst i region Syddanmark. Her ventede patienterne i gennemsnit 54 dage fra, at de blev udrett til de modtog behandling. I region Sjælland ventede patienterne 38 dage i gennemsnit.

Lange ventetider til både udredning og behandling i alle regioner, 2. kvartal 2022

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.

*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.

Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

INGEN NÆVNEVÆRDIG FORBEDRING I SITUATIONEN AT SPORE DET SENESTE ÅR

Overholdelse af udredningsretten har ikke ændret sig væsentligt siden 1. kvartal 2021. Kun i region Nordjylland og Sjælland er det færre patienter, hvis udredningsret ikke overholdes i 2. kvartal 2022 i forhold til 1. kvartal 2021. I de tre andre regioner er det flere patienter.

Under coronakrisen var udredningsretten suspenderet. Stigningen i patienter fra 2021 til 2022, hvis udredningsret ikke er blevet overholdt, kunne muligvis have været større, hvis udredningsretten ikke var suspenderet. Situationen er derfor blevet værre på trods af gældende lovgivning.

Udvikling i personer, hvor udredningsretten ikke overholdes, 1. kvartal 2021 til 2. kvartal 2022

	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022
Hovedstaden	16%	13%	16%	15%	17%	17%
Sjælland	32%	25%	26%	23%	24%	23%
Syddanmark	30%	25%	26%	30%	35%	37%
Midtjylland	30%	27%	27%	26%	31%	32%
Nordjylland*	37%	13%	5%	6%	7%	21%

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.

*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.

Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

Der ses ligeledes ingen forbedringer i ventetider til udredning og behandling i det seneste år på tværs af regionerne. I alle regioner er ventetiden på både udredning og behandling steget fra 1. kvartal 2021 til 2. kvartal 2022.

Udvikling i gennemsnitlige ventetid i dage til udredning og behandling, 1. kvartal 2021 til 2. kvartal 2022

Ventetid til udredning						
	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022
Hovedstaden	31	32	36	35	36	35
Sjælland	45	43	47	47	50	49
Syddanmark	39	39	45	50	49	46
Midtjylland	36	38	42	42	43	41
Nordjylland*	37	36	39	40	41	37

Ventetid til behandling						
	1. kvartal 2021	2. kvartal 2021	3. kvartal 2021	4. kvartal 2021	1. kvartal 2022	2. kvartal 2022
Hovedstaden	28	30	25	34	41	41
Sjælland	32	35	34	36	40	38
Syddanmark	39	39	40	45	51	54
Midtjylland	36	37	38	41	46	47
Nordjylland*	39	38	36	37	40	44

Anm.: Hel eller delvis suspension af udredningsretten på hospitaler påvirker andelen af forløb, hvor udredningsretten ikke er overholdt i 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021 samt 5. til 20. januar 2022. Det betyder alt andet lige, at flere patienter oplevede at udredningsretten ikke blev overholdt i denne periode.

*Region Nordjylland overgik til et EPJ-system i marts 2022, hvilket betyder, at tallene for 2. kvartal 2022 kan være væsentlig påvirket af fejl og mangler i registrering og indberetning.

Kilde: Lægeforeningen på baggrund af Sundhedsdatastyrelsens data

Faktaboks: Uddybning af årsager til forsinket udredning

Årsager til forsinket udredning, hvor udredningsretten overholdes:

Hvis udredning ikke kan ske inden for 30 dage, men der bliver udarbejdet en udredningsplan inden for 30 dage, hvor en af de tre nedenstående årsager er grunden til forsinket udredning, vil udredningsretten karakteriseres som overholdt.

Faglig årsag: Eksempler på en faglig årsag til forsinket udredning kan være:

- At en patient skal gennemgå en række undersøgelser, analyser og prøver, som man af faglige årsager ikke kan nå på 30 dage.
- At der er et fagligt funderet behov for en observationsperiode, herunder hvis der er behov for at afvente symptomudvikling, eller der er en velbegrundet sandsynlighed for, at tilstanden vil gå over af sig selv.
- Hvis patienten bliver indlagt akut med anden sygdom i udredningsperioden.

Afslag på tilbud om udredning i anden enhed: Hvis en patient af egen vilje afslår regionens tilbud om udredning inden for 30 dage på en anden afdeling eller hospital. Det kan også være, hvis en patient ønsker at gøre brug af frit sygehusvalg, hvor patienten ønsker at blive udredt på et andet hospital, som ikke kan udrede patienten inden for 30 dage.

Ønske om udredning på et senere tidspunkt end tilbudt: Hvis patienten afslår det første tilbud om udredning og selv ønsker at udskyde udredningen. Det kan f.eks. være, hvis patienten er på ferie, melder afbud eller udebliver af andre årsager.

Årsager til forsinket udredning, hvor udredningsretten ikke overholdes:

Hvis udredning ikke kan ske inden for 30 dage, og der bliver udarbejdet en udredningsplan inden for 30 dage, hvor manglende kapacitet er grunden til forsinket udredning, vil udredningsretten ikke være overholdt. Udredningsretten er ligeledes ikke overholdt, hvis udredningsplanen først bliver udleveret til patienten efter 30 dage.

Manglende kapacitet: Hvis hverken regionen eller andre hospitaler, som regionen samarbejder med, har kapacitet til at løse udredningsopgaven. I tilfælde af manglende kapacitet kan patienten tilbydes udvidet frit sygehusvalg. Det udvidede frie sygehusvalg giver patienten mulighed for at vælge et hospital i en anden region eller et privat hospital, som regionen har et samarbejde med.

Udredningsplan efter 30 dage: Hvis udredningsplanen først er udleveret til patienten efter 30 dage.

Ingen udredningsplan: Hvis der ingen udredningsplan er i udredningsforløbet.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen